

Sociālais tūrisms

D.Vinklere
BAT STF lektore

Sociālā tūrisma būtība (1)

Sociālais tūrisms (social tourism)

- pēc organizatoriskām īpatnībām nodalīta tūrisma forma
- ceļojumus organizē apvienības, kooperatīvi, arodbiedrības u.c. , lai padarītu ceļošanu vieglāk pieejamu cilvēkiem ar sliktākiem materiāliem apstākļiem
- Galvenās atbalstāmo grupas – ģimenes ar zemiem ienākumiem, jaunieši, invalīdi, pensionāri
- Ceļotājiem tiek piešķirtas atlaides, iekārtotas speciālas mītnes

/Tūrisma un viesmīlības terminu skaidrojošā vārdnīca, 2008/

Sociālā tūrisma būtība (2)

Citu terminu lietojums

- Tūrisms visiem (tourism for all)
- Pieejamais tūrisms (accessible tourism)
- Iekļaujošais tūrisms (inclusive tourism)

Var izdalīt **2 galvenās mērķgrupas**:

- personas, kas nepiedalās tūrisma aktivitātēs finansiālu apsvērumu dēļ
- Personas, kas nepiedalās tūrisma aktivitātēs veselības un/vai ierobežotas mobilitātes dēļ

/Tūrisms visiem, 2007/

Starptautiskajā arēnā

- Tūrisms un sociālā atbildība
- No 1963 gada darbojas Starptautiskais Sociālā tūrisma birojs (ITBS)
- EK dokumenti

Starptautiskajā arēnā

Eiropas komisijas iniciatīva *Calypso (1)*

- **Mērķis** – sniegt iespēju ceļot uz iecienītākajiem Eiropas tūrisma galamērķiem tiem cilvēkiem, kas parasti to nevar atļauties, vienlaicīgi palīdzot risināt veselības aizsardzības, Vecuma, jauniešu un sociālās integrācijas problēmas, kā arī palīdzēt vietējām ekonomikām pārvarēt kluso sezonu (ekonomikas atdzīvināšana, darba vieta)
- **Galvenās mērķgrupas** – trūcīgi jaunieši (18-30), ģimenes, kura skārušas finanšu vai citas grūtības, cilvēki ar invaliditāti, > 65 pensionāri un veci ļaudis > 65, kuri nevar atļauties ceļot vai kurus attur ceļojuma organizēšanas grūtības un sarežģījumi

Starptautiskajā arēnā

Eiropas komisijas iniciatīva *Calypso* (2)

- 3 gadu sagatavošanas programma 2009-2011. ar budžetu 1 milj. EUR gadā
- Pievienojušas 21 ES dalībvalstis un kandidātvalstis
- Latvija - ?
- Iespējamās tūristu apmaiņā iesaistītās puses :
  - a) **piedāvātāji** – viesnīcas, kempingi, hosteļi, SPA centri, citas tūristu mītnes u.c.;
  - b) **pieprasījuma nodrošinātāji** – dalībvalstis, reģionālās iestādes, pašvaldības, NVO, ceļojumu aģenti u.c.
- EK Uzņēmējdarbības un rūpniecības ĢD, Tūrisma nodaļa
/ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/calypso/index_en.htm/

Latvijā

- 2007.g. ar ES programmas *Baltic Sea Region INTERREG III B atbalstu* projekta “AGORA- ilgtspējīga tūrisma attīstības tīkls Baltijas jūras reģionā “ veikts pētījums “Tūrisms visiem” , ko veica Vidzemes augstskolas pētnieku grupa pēc EM pasūtījuma

/>100 lpp., skat. www.em.gov.lv tūrisms/ pētījumi

Pētījuma galvenie uzdevumi

- Apkopot labās prakses piemērus ES valstīs
- Apzināt tūrisma pieejamību dažādām sociālām grupām Latvijā
- Raksturot potenciālo sociālā tūrisma lomu Latvijas tūrisma nozares attīstībā
- Apzināt tūrisma pieejamību dažādām sociālā tūrisma grupām Latvijā
- Sniegt priekšlikumus tūrisma pieejamības visām sociālajām grupām institucionālā un finasiālā ietvara izveidei Latvijā ieteikumusd tūris
- .....

/Tūrisms visiem, 2007/

Pētījuma galvenie ieteikumi

- **Ministriņām (EM, LM, BĢLM) un to padotības iestādēm:** ...iestrādāt sociālā tūrisma konceptu dažādos plānošanas dokumentos un normatīvajos aktos; attīstīt sadarbību ar privāto sektoru un NVO; apzināt vienotas informācijas apkopošanas sistēmas izveides iespējas; ieviest gidu apmācību darbam ar cilvēkiem ar īpašam vajadzībām,...
- **Pašvaldībām:** apkopot un izplatīt informāciju par maksas atvieglojumiem brīvdienu aktivitātēm pašvaldībā konkrētām grupām, sadarbībā ar TIC apkopot un izplatīt informāciju par pieejamajām atpūtas vietām, dalīties labajā pieredzē, attīstīt sadarbību ar privāto sektoru un NVO, veicināt kopienu filantropiju...

/Tūrisms visiem, 2007/

Praktiskā realizācija Latvijā

- Pašvaldību atbalsts
- NOV aktivitātes (nometnes u.c.)
- **TIC loma** – info apkopošana un izplatīšana, ieinteresēto pušu ” sakontaktēšana”, konkrētu pasākumu iestrāde plānošanas dokumentos un projektos